

D5. Controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Finanse i rachunkowość, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: 2		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Rozumieć podstawowe kategorie ekonomiczne, w tym mikroekonomiczne, znać podstawowe zagadnienia i konstrukcje z zakresu rachunkowości, rachunkowości finansowej, ekonomiki przedsiębiorstwa, planowania finansowego i budżetowania, finansów przedsiębiorstwa. 2. Posiadać umiejętności stosowania rozwiązań i metod ekonomiki przedsiębiorstwa, finansów przedsiębiorstwa i rachunkowości. 3. Być gotowym do podejmowania zadań indywidualnych i zespołowych, świadomym ich konsekwencji oraz otwartym na doskonalenie wiedzy i umiejętności.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Poznanie wiedzy dotyczącej istoty controllingu, jego rodzajów i zasad działania oraz struktury i obszarów wykorzystania. 2. Wykształcenie umiejętności doboru właściwych rozwiązań controllingowych względem jego funkcji i obszarów. 3. Świadomość konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie funkcjonowania controllingu.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
CWP_W_01	Dysponuje wiedzą w warstwie istoty, koncepcji, rodzajów controllingu, jego roli w zarządzaniu i zadań controllera		K_W06, K_W07
CWP_W_02	Posiada wiedzę w warstwie istoty konstrukcji i zastosowań podstawowych rodzajów controllingu		K_W06, K_W07

Umiejętności - potrafi				
CWP_U_01	Potrafi dokonać doboru podstawowych rozwiązań controllingowych właściwych jego funkcji i obszarów. Ma świadomość doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie stosowania controllingu	K_U04, K_U05, K_U07		
CWP_U_02	Wykorzystuje zasady interpretacji wyników oceny controllingowej według funkcji i obszarów. Ma świadomość doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie stosowania controllingu	K_U04, K_U05, K_U07		
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
CWP_K_01	Wykazuje zdolności w zakresie samodzielnego i zespołowego realizowania postawionych przed nim zadań	K_K01, K_K02		
CWP_K_02	Uświadamia sobie złożoność powierzanych mu zadań indywidualnych i zbiorowych, organizacji pracy, wyboru priorytetów w ich realizacji oraz argumentowania swoich racji	K_K03, K_K06		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
TP-01	Pojęcie i idea controllingu. Controllingowe zarządzanie przedsiębiorstwem.	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, zaliczenie pisemne
TP-02	Koncepcje i rodzaje controllingu, ich cechy właściwe i zakres wykorzystania.	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, zaliczenie pisemne
TP-03	Miejsce controllingu w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa. Zakres, rodzaj i organizacja pracy controllera.	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, zaliczenie pisemne
TP-04	Motywowanie w controllingu. Wdrażanie controllingu – zasady i sposoby.	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, zaliczenie pisemne
TP-05	Specyficzność controllingu właściwa	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej,

	obszaram i funkcjom jego stosowania.		problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, zaliczenie pisemne
TP-06	Wyznaczanie i pozycjonowanie miejsca controllingu w systemie zarządzania przedsiębiorstwem	ćwiczenia	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.
TP-07	Praktyczny dobór rozwiązania controllingowego do obszaru działania przedsiębiorstwa	ćwiczenia	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.
TP-08	Zastosowanie sposobów tworzenia controllingowej struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa i zdefiniowanie ról controllera	ćwiczenia	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.
TP-09	Praktyczne zasady i procedury wdrażania controllingu metodą od podstaw i przez nakładanie	ćwiczenia	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.
TP-10	Dostosowanie w praktyce rozwiązań controllingowych względem zadań i funkcji przedsiębiorstwa	ćwiczenia	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Controlling w działalności przedsiębiorstwa, redakcja naukowa Edward Nowak - Wydanie 2 zmienione - Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2011.
2. Controlling: koncepcja, zastosowanie, wdrożenie, Jacek Goliszewski - Warszawa: Wydawnictwo Nieoczywiste, 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Controlling funkcjonalny w przedsiębiorstwie, red. Maria Sierpińska; Agnieszka Długosz - Kraków: Oficyna Ekonomiczna. Oddział Polskich Wydawnictw Profesjonalnych, 2004.
2. Controlling: teoria, zastosowania, Stanisław Marciniak - Wyd. 3 zm. - Warszawa: Centrum Doradztwa i Informacji Difin, 2008.
3. Controllershship: The Work of the Managerial Accountant, S.M. Bragg - New York: Wiley, 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

1. Przygotowanie do zajęć na podstawie syntezy ich treści i poznanie wskazanej literatury przedmiotu; symbol efektu kształcenia CWP_W_01, CWP_W_02; metoda weryfikacji: odpowiedź ustna w trakcie zajęć, praca projektowa, zaliczenie pisemne,
2. Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, projektu i sprawdzianu zadaniowego; symbol efektu kształcenia CWP_U_01, CWP_U_02; metoda weryfikacji: zadanie tablicowe, zadanie podane do wcześniejszego opracowania, sprawdzian okresowy, projekt zadaniowy, sprawdzian końcowy,
3. Przygotowanie zadania koncepcyjnego; symbol efektu kształcenia CWP_U_01, CWP_U_02, CWP_K_01, CWP_K_02; metoda weryfikacji: model opracowany w arkuszu kalkulacyjnym, prezentacja zespołowa, gra sytuacyjna

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Wynika z zaplanowanego przebiegu i formy nauczania, ukierunkowana na motywację i zdefiniowane kryteria sukcesu, dająca wskazania do poprawy wyników w obszarze:

1. wiedzy o istocie controllingu, jego rodzajach i zasadach działania oraz strukturze i obszarach wykorzystania:
 - poziom spójności wypowiedzi i wyprowadzenia ocen syntetyzujących,
 - stopień absorpcji wiedzy ze wskazanych źródeł literaturowych,
2. wykształcenia umiejętności doboru właściwych rozwiązań controllingowych względem jego funkcji i obszarów:
 - poziom zdolności do samodzielnego rozwiązania zadania numerycznego,
 - zakres, sposób budowy i struktura rozwiązania modelowego,
3. świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie controllingu, jego rodzajów i zasad działania oraz struktury i obszarów wykorzystania:
 - poziom zdolności samodzielnego i zespołowego realizowania zadań,
 - zakres rozumienia potrzeby doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności.

Ocena podsumowująca:

Stanowi zwartościowaną ocenę stopnia nabycia wiedzy weryfikowaną z wykorzystaniem formy zaliczenia oraz nabytych umiejętności i kompetencji z wykorzystaniem formy pracy koncepcyjnej, przy wykorzystaniu progów dla kryteriów:

- brak wiedzy w zakresie podbudowy teoretycznej, brak wykształcenia umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, nieposiadanie zdolności do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz brak świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena niedostateczna (poniżej progu 66% kryteriów cząstkowych),

- zadowalająca wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, zadowalające wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, zadowalające zdolności do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz niski poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna (zakres 66-77% kryteriów częściowych),
- ugruntowana wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, dobre wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, średnia zdolność do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz średni poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena dobra (zakres 78-89% kryteriów częściowych)
- bardzo dobrze utrwalona wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, bardzo dobre wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, wysoka zdolność do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz wysoki poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena bardzo dobra (zakres 90-100% kryteriów częściowych)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Asynchroniczny kurs e-learningowy jako wsparcie nauczania w formie stacjonarnej i zdalnej synchronicznej
(Moodle)